

4. Жиган Д. Ф. Політико-правові засади застосування політичних технологій у виборчому процесі : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Київ. 2016. 188 с.

5. Кочубей Л.О. Виборчі технології: політичний аналіз (на прикладі виборів до парламенту сучасної України) : монографія. Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка». 2006. 280 с.

СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Шифріна Н. І.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування
та економічної політики
Харківський національний університет імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна*

Освіта відіграє особливу роль у житті сучасного суспільства, що орієнтується на принципи та цінності постіндустріальної епохи. Від ефективності функціонування системи освіти багато в чому залежить якість людського потенціалу, готовність людей протистояти природним та соціальним викликам.

Якість і рівень сучасної освіти невід’ємно пов’язані з використанням в навчанні сучасних технологій. Технологізація освіти сприяє підвищенню рівня підготовки студентів/учнів, формуванню адаптивних властивостей до змінних умов господарської практики в тих сферах, де молоді фахівці будуть застосовувати отримані знання і навички.

Серед позитивних наслідків процесів, що розгортаються, підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців необхідно звернути увагу на зближення освіти з наукою. У той же час модернізація освіти вимагає зміни методології та методики освітньої діяльності, відстеженні їх впливу на суспільство та окремі соціальні групи.

Новий соціотехнологічний спосіб життя позбавляє людину можливості будь що вирішувати без інноваційних технологій, основаних на цифровізації всіх інформаційних процесів. З цим пов’язані такі проблеми, як зміна самої сутності освітнього процесу, психологопедагогічна готовність педагогів до інноваційної діяльності, необхідність поєднання педагогічних інновацій зі змістом державних програм навчання та виховання. В сучасних наукових дослідженнях

висвітлюються і такі проблеми цифровізації: дегуманізація людини; формування інформаційного кокона (ситуація залежності дослідника від пошукового алгоритму програмної системи, що використовується); можливість контролю над діяльністю вченого та обмеження його доступу до певної інформації та ін.

Технологізація суспільства та окремих його галузей призводить до руйнування гуманістичних традицій. Людина нового суспільства стає пасивною і не має достатнього почуття цілісності чи самоідентичності. В умовах цифровізації гуманітарного знання масив інформації заповнює собою весь простір пізнання, на шкоду змісту отриманих знань.

Криза інтелектуальної культури тягне за собою зникнення творчої мислячої особистості, яку доцільно було б розглядати як стратегічний ресурс інформаційного (постіндустріального) суспільства. Значну роль у розвитку цієї кризи грає і зміна характеру соціальних комунікацій. Саме «живе» спілкування стимулює інтелектуальні процеси людини, а перехід на віддалене або віртуальне спілкування збіднює їх, відриваючи людину від соціальної реальності.

В закордонних і вітчизняних працях, в яких досліджуються соціальні наслідки цифровізації освітніх процесів, зазначається і наявна та зростаюча орієнтація на споживання водночас із неприйняттям цінності праці (зокрема відсутність установки на власну працю). Це призводить до того, що отримувач знань має найскладніше технологічне обладнання, вміє ним користуватися, проте це не призводить до його культурного зростання та соціального збагачення. Технологічні нововведення здатні знижувати поріг сприйнятливості та чутливості до іншої людини і, як наслідок, формувати духовну порожнечу людей. Вони розвивають соціальний егоїзм, прагнення виділитися, привернути до себе увагу і справити враження. Тобто одним з наслідків цифровізації є розвиток низки негативних процесів освіти, а технологічний прогрес неспроможний замінити процес виховання.

Ризики цифровізації для суспільства полягають у дегуманізації освітніх, а далі й усіх інших соціальних відносин, можливого поглиблення кризи інтелектуальної культури людей, їх здатності до творчості, зростання прагматизму та індивідуалізму на основі цінностей особистого комфорту та егоїстичного споживання.

Однак при найближчому розгляді ці аргументи можна трактувати не так однозначно. Розвиток цифровізації змінюватиме вимоги до учнів, стимулюватиме становлення нових організаційних освітніх структур. Розгортання цифрових освітніх форматів передбачає разом з тим і комплексні зміни в архітектурі освіти, неминучі зміни звичних форм та методів навчання.

До найближчих перспектив розвитку цифровізації у вітчизняній системі освіти слід віднести три визначальні напрями: по-перше, це оснащення освітніх установ якісним програмним забезпеченням, інформаційними системами, що забезпечують доступ до освітніх ресурсів; по-друге, це впровадження інформаційних (дистанційних) технологій, що передбачають опосередковану взаємодію студента/учня та педагогічного працівника; і, по-третє, онлайн-навчання (e-learning), що дозволяє організувати освітню діяльність та онлайн-взаємодію студентів/учнів та педагогічного працівника.

З усього сказаного можна зробити висновок: модернізація вітчизняної вищої освіти неминуха, але необхідно враховувати ризики нововведень і не відмовлятися від традиційних освітніх технологій, що довели свою ефективність. На підставі цього можна сказати, що використання інноваційних технологій в освітній діяльності є необхідною умовою для підготовки високоякісних спеціалістів. При цьому важливо пам'ятати, що під час використання інноваційних технологій виникають нові ризики для суспільства. Безумовно, необхідно враховувати їх специфіку, представлену науковим аналізом та наявним досвідом практичного перетворення сучасного освітнього середовища.

Література:

1. Barglow R. The Crisis of the Self in the Age of Information: Computers, Dolphins and Dreams. London – N.Y. : Routledge, 1994. 227 p.
2. Cross J. An informal history of eLearning. Available at: https://www.researchgate.net/publication/240601967_An_informal_history_of_eLearning (accessed: 20.04.2020).

РИЗИКИ ЦИФРОВОЇ БЕЗПЕКИ В РОБОТІ ЖУРНАЛІСТА

Шотурма Н. В.

кандидат політичних наук,

доцент кафедри журналістики

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

Розвиток цифрових технологій актуалізує знання і навички серед питань професійної адаптації журналістів до еволюції цифрових технологій, захисту від створення глибинних підробок, впливу